

**תקן ממשלתי
למימוש תיעוד ממלכתי
מבוסס כרטיס חכם
משולב תמ"ר**

פרק 0 - מבוא לתקן

עמוד 1 מתוך 6

עמוד 2 מתוך 6

תקן ממשלתי למימוש תיעוד ממלכתי מבוסס כרטיס חכם משולב תמ"ר**0. פרק 0 – מבוא לתקן****0.1. רקע**

- 0.1.1. ייחודו של הכרטיס החכם הינו בכך שהוא מכיל שבב אלקטרוני בעל זכרון וכושר עיבוד. שימוש בכרטיס חכם יאפשר הנפקת תיעוד ממלכתי בעל תכונות מתקדמות. תיעוד ממלכתי המבוסס על כרטיס חכם יוכל לשמש כפלטפורמה למגוון של שירותים ושימושים. תיעוד ממלכתי זה ישמש לצורך זיהוי בעליו ויעיד על מעמדו החוקי של נושא התעודה ועל זכויות וחובות המיוחסות לו.
- 0.1.2. השימוש בכרטיס חכם מחייב את קיומה של תשתית תואמת של מתקנים לקריאה מהכרטיס וכתובה אליו. כמו כן, נדרשים אמצעי אבטחה, לשם השגת מלוא התועלות מהשימוש בכרטיס מחד ומניעת נזקים אפשריים לממשלה ולציבור מאידך.
- 0.1.3. התקן מבוסס על התקינה הבינלאומית והישראלית הרלבנטית, תוך הפנייה לתקנים אלו. בנוסף להפניה, התקן הממשלתי מצמצם את החלופות הקיימות בתקנים הבסיסיים, על-מנת ליצור מסגרת ומתכונת לתאימות בין כל הכרטיסים החכמים הממשלתיים, כך שניתן יהיה לקרוא את המידע הנמצא עליהם למי שמורשה לכך, על בסיס הסתמכותו על התקן הממשלתי.
- 0.1.4. התקן משולב בתפישה של פיתוח תשתית מפתח ציבורי (תמ"ר) בישראל. התקן נותן מענה לזיהוי אזרחים מול הממשלה, כמו גם לזיהוי עובדי הממשלה עצמם, ולמתן יכולת של חתימה אלקטרונית.

0.2. מטרה**0.2.1. מטרת התקן הינן:**

- 0.2.1.1. ליצור תקן אחיד שיחייב את משרדי הממשלה ויחידות הסמך הממשלתיות, וינחה את הגורמים הממלכתיים השונים, לצורך הנפקת תיעוד ממלכתי מבוסס כרטיס חכם ושימוש בו.
- 0.2.1.2. ליצור אחידות ברמה הממלכתית, בהנפקת תיעוד מבוסס כרטיס חכם, בבניית תשתיות תואמות וביצירת תאימות תפעולית בין גופים ויישומים שונים.

0.2.2. להעלות את רמת השירות הניתנת לאזרח, לתושב ולמבקר בישראל על ידי משרדי הממשלה ויחידות הסמך הממשלתיות, תוך התייעלות בפעילות המינהלתית שלהם.

0.3. שיטה ומתודולוגיה

0.3.1. **פרק 0 - המבוא לתקן** על נספחיו, מגדיר את הדרישות הפורמליות הנוגעות למסגרת קביעת התקן, תכולתו, עדכונו ונהלים לחרוגה מהתקן.

0.3.2. **פרק 1 - גוף התקן לכרטיס חכם** מגדיר את הדרישות הטכניות לגבי התייעוד מבוסס הכרטיס החכם והמימשקים שלו עם היישום ומתקני הקריאה/כתיבה.

0.3.3. **פרק 2 - גוף התקן לתמ"ר**, מגדיר את הדרישות הטכניות לגבי שילוב הכרטיס החכם בתשתית מפתח ציבורי (תמ"ר).

0.4. הפניה לתקנים בסיסיים

0.4.1. תקנים בסיסיים מחייבים: התקנים הבינלאומיים והישראליים המפורטים בנספח 0.4 המצ"ב, במהדורתם העדכנית ביותר, מהווים תקנים מחייבים לצורך תקן זה.

0.4.2. שימוש במהדורות לא רשמיות של תקנים בסיסיים: במקרה שהתקן טרם פורסם רשמית, תהווה המהדורה הבלתי רשמית האחרונה, שהופצה, את התקן המחייב.

0.4.3. שיטת ההפניה לתקנים הבסיסיים

0.4.3.1. ההפניה נעשית בהתאם לסעיפים השונים של מסמך התקן הבסיסי.

0.4.3.2. נעשית הפרדה, היכן שנדרש, בין תקנים לכרטיס חכם עם מגע לבין תקנים לכרטיס חכם ללא מגע.

0.4.3.3. מסמך תקן ממשלתי זה יכול להתייחס לתקן בסיסי במספר דרכים:

0.4.3.3.1. אימוץ כל התקן הבסיסי.

עמוד 4 מתוך 6

0.4.3.3.2. אימוץ חלקים (סעיפים) מהתקן הבסיסי כאשר סעיפים מסויימים יוגדרו כאופציונליים, או שיוגדרו במפורש שאינם חלים על התקן הממשלתי.

0.4.3.3.3. כאשר בתקן הבסיסי ישנן מספר חלופות, תיבחר אחת מהחלופות בלבד, באופן שיבטיח את התאימות בין היישומים. במקרה שהחלופות אינן סותרות זו את זו אלא משלימות אחת את השניה, ייתכן ששתי החלופות תיבחרנה.

0.4.3.3.4. כאשר בתקן הבסיסי ישנו סעיף שאינו מוגדר, התקן הממשלתי יגדירו באופן מפורש, או שיטיל את האחריות להשלמת ההגדרה על כל משרד ממשלתי, על פי צרכיו הפונקציונליים ובתנאי שהדבר אינו מגביל את התאימות והקישוריות.

0.4.3.3.5. בתקנים בסיסיים מסויימים, התחייבה הרחבה והגדרה ספציפית, לצרכי התקן הממשלתי. לדוגמא – רשימת פריטי מידע משותפים לממשלת ישראל.

0.4.4. זמינות תקנים

0.4.4.1. על המשרד המנפיק לוודא שכל התקנים הבסיסיים עליהם מתבסס התקן הממשלתי, יהיו זמינים לגביו.

0.4.4.2. על המשרד לדרוש מהספק הניגש למכרז, שיצהיר שנמצאים ברשותו כל התקנים המחייבים, וכי באחריותו לקבל עדכונים שוטפים להם באופן שוטף.

0.5. מושגים בשימוש והגדרות

0.5.1. כחלק מהתקן, נעשה שימוש במושגים והגדרות שונות. חלק מההגדרות מבוססות על התקנים הבסיסיים, וחלקן על הגדרות שעובדו במיוחד לתקן הממשלתי.

0.5.2. פירוט המושגים בשימוש וההגדרות מובא בנספח 0.5.1 לגבי כרטיס חכם.

0.5.3. פירוט המושגים בשימוש וההגדרות מובא בנספח 0.5.2 לגבי תמ"ר.

0.6 תחולת התקן

0.6.1. למען הסר ספק, תקן ממשלתי זה כפוף לכל החקיקה הרלבנטית במדינת ישראל, בפרט בנושא צינעת הפרט והגנה על הפרטיות.

0.6.2. תקן זה עוסק בתיעוד מבוסס כרטיס חכם ביישומים ממלכתיים, שימשו בקשר שבין הממשלה לאזרח ובין הממשלה לתאגידים, וכן ביישומים פנים-ממשלתיים של משרדי הממשלה, לרבות תעודות ממוחשבות לגישה וזיהוי במשרדי הממשלה (תמו"ז).

0.7 משרדי ממשלה ויחידות ממשלה בהם התקן מוגדר כמחייב

0.7.1. תקן זה מחייב את כל משרדי הממשלה ויחידות הסמך הממשלתיות.

0.7.2. התקן ישמש כמנחה לחברות ממשלתיות ולארגונים ממלכתיים אחרים.

0.7.3. כל הנפקה של תיעוד מבוסס כרטיס חכם ביישום ממשלתי, תבוצע על פי תקן זה. התקן יצורף כנספח למכרז שיוציא המשרד המנפיק. עמידה בתקן כולו תהיה ככלל "תנאי סף" (MS) במכרז. יחד עם זאת, בתקן עצמו ישנם מספר סעיפים אופציונליים שאינם חובה, והעמידה בהם, בהתאם, הינה אופציונלית.

0.8 תחילת תוקף התקן

התקן הבסיסי אושר על ידי החשב הכללי במשרד האוצר, מר ניר גלעד, והינו בתוקף החל מחודש ספטמבר 2000.

0.9 נהלים לשינוי ועדכון התקן

הסגן הבכיר לחשב הכללי במשרד האוצר, שממלא את תפקיד יו"ר ועדת מכרזי מיחשוב וטכנולוגיה, הינו הגורם האחראי על התקן, תוכנו, עדכנו והבקרה על יישומו. כל הצעה לשינוי בתקן תוגש אליו.

0.10. בקשות לחריגה מהתקן ונהלי הגשתן

0.10.1. אישור לחריגה מהתקן יינתן על ידי ועדת מכרזי מיחשוב וטכנולוגיה במשרד האוצר.

0.10.2. גורם ממשלתי אשר בכוונתו להנפיק תיעוד מבוסס כרטיס חכם ביישום הכלול בתקן ואשר על פי שיקוליו יש נימוקים חשובים המחייבים לחרוג מהנאמר בתקן, יפנה לוועדת מכרזי מיחשוב וטכנולוגיה במשרד האוצר בבקשה לחרוג מהתקן, תוך פרוט הנימוקים לבקשתו. הבקשה תועבר בטופס המצורף להלן שיפרט את מהות הבקשה, מהות החריגה מהתקן והשפעות אפשריות על יישומים ממשלתיים אחרים.

0.10.3. ועדת מיחשוב וטכנולוגיה עליונה תדון בבקשה ותודיע את החלטתה לגורם המבקש לאשר או לא לאשר את החריג, כולו או מקצתו, בתוך 30 יום ממועד הפניה אליה.

0.10.4. להלן דוגמת טופס הבקשה לחריגה מהתקן:

לכבוד
מר יצחק כהן
סגן בכיר לחשב הכללי ויו"ר ועדת מכרזי מיחשוב וטכנולוגיה
משרד האוצר

הנדון: בקשה לחריגה מהתקן הממשלתי למימוש תיעוד ממלכתי מבוסס כרטיס חכם

1. **תיאור החריגה המתבקשת** (נא לציין מהדורת התקן, פרק וסעיף רלבנטי. נא לפרט השיקולים והנימוקים לבקשה):

2. **השלכות על תאימות עם יישומים ממשלתיים אחרים** (נא לפרט השלכות אפשריות, אי-תאימות שתיווצר והשלכות רוחב אחרות):

בכבוד רב,
< שם >
< תפקיד >
< ארגון >
< תאריך >

העתקים:
מנכ"ל משרד
חשב משרד

עמוד 7 מתוך 6

סמנכ"ל בכיר לאמרכלות, משרד

מענה לבקשה

הנני מאשר/ אינני מאשר את החריגה שנדרשה על ידכם. פירוט הנימוקים בנספח המצ"ב.

בכבוד רב,

יצחק כהן
סגן בכיר לחשב הכללי ויו"ר ועדת
מכרזי מיחשוב וטכנולוגיה
משרד האוצר

עמוד 8 מתוך 6